

ผู้ให้สัมภาษณ์ รายที่ 15

วันที่ 10 เมษายน 2551

เวลา 10.00 - 10.30 น.

ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการประจำกับข้าราชการการเมือง

- ในส่วนของ กลุ่มพัฒนาระบบบริหารเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับข้าราชการการเมืองหรือไม่

มีโดยทางอ้อม คือถ้ามีงานเข้ามา จะขึ้นตรงต่อ เลขาธิการ นรม. โดยส่วนตัวจะเกี่ยวกัน แต่ถ้าเป็นเรื่องงานของกลุ่มพัฒนา ค่อนข้างที่จะไม่เกี่ยวโดยตรงแต่เกี่ยวทางอ้อม กลุ่มพัฒนาเป็นกลุ่มที่คอยผลักดัน และเปลี่ยนแปลงการพัฒนาและต้องดู ความต้องการของเขาด้วย โดยกลุ่มพัฒนา มีการจัดทำโครงสร้าง การตั้งคณะทำงาน ที่จะมาทำเรื่องพัฒนา ตัวชี้วัด เพราะนักการเมืองเองเป็นผู้รับบริการโดยตรง จึงสัมพันธ์กันทางอ้อม

- ในฐานะที่เคยเป็นหน้าห้องข้าราชการการเมือง

เคยเป็น 1 ครั้ง ทำงาน 2 ส่วน คือ 1. งานสุนทรพจน์ซึ่งทำให้กับ นรม. เลขาธิการ นรม. และทีมงาน 2. ที่เคยไปอยู่หน้าห้องรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง

ในส่วนของสุนทรพจน์ ทำเฉพาะของ นรม. ซึ่งก็เป็นข้าราชการการเมือง นอกจากนี้ ยังมีผู้มาช่วยราชการซึ่งเป็นข้าราชการกับคนนอกที่ไม่ใช่ข้าราชการ พวกที่มาจากการเมือง ถ้าถามว่าความสัมพันธ์เป็นอย่างไร ส่วนใหญ่ คือ เขามีความเชื่อถือผลงาน โดย 1. ตัวบุคคล และรู้ว่ามีการสุนทรพจน์ รู้ว่าทำมานานก็จะเชื่อถือ และเชื่อมั่นโดยเนื้อหา 2. ระบบ และ 3. เนื้อหา คือต้องใช้เวลาระยะหนึ่งที่ต้องทำความคุ้นเคย เช่น บางสมัยถ้าไม่มีลายเซ็นต์พี่เขาจะไม่ตรวจคือต้องมีการยืนยันจากเราก่อน แต่บางสมัยจะไม่ค่อยเชื่อเพราะเขาเห็นเราเป็นเด็ก แต่ในที่สุดเขาจะเชื่อถือโดยการดูเนื้อหาประกอบ เลขฯ บางท่านจะไม่ดูแล้วก็ไม่เอา บางท่านดูละเอียด ซึ่งบางคนดูละเอียด แต่บางคนไม่ดู เลขฯ ที่มาจากการเมืองเขาจะให้เครดิตเรา แต่เลขฯ ที่มาจากการเป็นข้าราชการแบบนักวิชาการ เขาจะมีรายละเอียดของเขาเยอะ เรื่องสุนทรพจน์ค่อนข้างยอมรับเรา ปัญหาอย่างอื่นมีบ้างที่คนใกล้ชิดจะคอยจุกจิก

ตอนที่อยู่หน้าห้องข้าราชการการเมือง ปี 39 ไม่ค่อยถนัดงานแบบนี้ แต่พอขึ้นไปเป็นหน้าห้องต้องทำทุกอย่าง ถามว่าทำได้ไหมก็ทำได้นะ แต่บางเรื่องก็ขาดความมั่นใจ แล้วก็จะหาหรือผู้รู้เรื่องอะไรไม่รู้ก็จะถาม และเมื่อถาม มันจะซ้ำ ซึ่งข้าราชการการเมืองต้องการเร็ว จึงทำให้เกิดปัญหา พี่โชคไม่ดีที่ได้ไปอยู่กับคนที่มีลักษณะนิสัยเอาแต่ใจตัวเอง ใจร้อน จุกจิก ชอบสร้างภาพ พอไปตรวจเยี่ยมเขาจะให้เราไปเพื่อเข้าแถวรอรับ บางที่สั่งงานแล้วจะเอาเลย ซึ่งบางครั้งการทำงานต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องก่อน ซึ่งถ้าไม่ได้ตั้งใจก็จะด่า บางครั้งมีการใช้คำหยาบ เขาจะ

รอไม่ได้ เราลำบากใจกับบางเรื่อง เขาคิดโครงการขึ้นมา เช่น เรื่องลานกีฬาต้านยาเสพติด พอทำเสร็จก็สั่งให้เขียนโครงการบางที่เราไม่ได้มีประสบการณ์อย่างเขา พอเขียนไม่ได้ตั้งใจ เขาก็จะว่าเราทันทึ มีอีกเรื่อง คือเขาให้ทำบัญชีทรัพย์สินที่ไม่เคยทำพอทำแล้วมันผิดพลาดเรื่องตัวเลข เขาตำราว่าเราทำไม่เป็น ซึ่งคนของเขาเป็นคนบอกข้อมูลทั้งนั้น มันมีผิดพลาดแค่นิดหน่อย เขาใช้อารมณ์ ฟุ้งไม่อยู่ ว่าทุกเรื่อง เช่น บางคนทำบันทึกไม่ถูกใจเขาก็โดนเรียกไปว่า พออธิบายเขาหาว่าเถียง จะเอาของขว้าง และไล่ออกจากห้อง มีเยอะมากกับเรื่องที่ใช้อารมณ์ ฟุ้งงานหน้าห้อง 7 เดือน ฟุ้งออกมา แต่บางคนก็ให้เกียรติจนอย่างห้องรองการเมือง บางคนดีก็ดี บางคนคิดว่าตัวเองใหญ่ ตำแหน่งมันใหญ่ทำไรก็ได้

- ข้าราชการการเมืองมองข้าราชการประจำอย่างไร

มันเป็นเรื่องของความผูกพัน การรู้จัก และความไว้วางใจ พอมาเขาอยากได้คน ถามว่าคนที่ไหนก็คนที่ สลน. เขาต้องใช้เรา แต่เราไม่ได้เตรียมบุคลากรไปทำงานหน้าห้องเพื่อที่จะดูทุกอย่างขนาดนั้น คนของเราจะรู้บางเรื่อง เราไม่ได้ฝึก เพราะฉะนั้น ในขณะที่เรื่องทุกอย่างมันเข้ามาจึงเกิดปัญหา ฟุ้งออกมาตลอดว่าองค์กรนี้ต้องพัฒนาคน นักวิชาการเราไม่รอบรู้ เราบอกเขาไม่ได้ทุกเรื่อง ซึ่งปัญหาของเราคือ จำนวน และคุณภาพ ตำแหน่งของเราต้องเปิดกว้าง เช่น ถ้าคุณมาก็สามารถเอาทีมมาด้วย กรณีบางคนปรับตัวไม่ได้ เพราะทำงานมานานแล้วถูกปลูกฝังให้เป็นแบบนี้มานาน ทำให้มีปัญหา ซึ่งปัจจุบันนักการเมืองก็ยิ่งอายุน้อยขึ้นทุกวัน

- ข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำต่างกันอย่างไร

ต่างกันหลายเรื่อง โดยสำนึกก็ไม่ได้แล้ว เพราะนักการเมืองคิดว่าเขามาโดยประชาชน เขาเลยรู้สึกว่าเขาใหญ่ เขาคือฝ่ายบริหาร เราเป็นแค่มือไม้ของเขา แต่เราก็บอกว่าเราก็ฝึกมาเหมือนกัน เราก็เรียนมาเหมือนกัน ซึ่งแค่ความคิดก็ต่างกันแล้ว ส่วนใหญ่จะตรงข้ามกัน นี่คือปัญหาปัญหาที่สอง คือ สิ่งที่เขาต้องการคือความไว้วางใจ มันเป็นไปได้นะที่เขาจะสงสัย จึงต้องมีการตรวจสอบกับคนที่สนิทว่าเป็นอย่างไร หรืออยู่พรรคใด กรณีการอยู่กับข้าราชการการเมืองจะมีผลต่อการเลื่อนขั้น ได้เงินบ้างไม่ได้บ้าง บางคนให้เบิโกที บางคนให้เงินเพิ่มแต่ไม่ให้เบิโกที ตอนอยู่หน้าห้อง มีโอทีแต่ไม่ได้เบิก เขาไม่ได้ให้ แต่คนให้คือ ที่ปรึกษาเขามาจ่ายทุกอย่างในออฟฟิต

- ก่อนรัฐบาลจะมีการสัมมนาการเป็นหน้าห้องคิดว่าได้ผลหรือไม่

ไม่ได้เรื่อง ควรมีการเตรียม ซึ่งเราก็คูณกันเฉยๆ แต่ไม่ได้ทำอะไร ถึงเวลาที่ต้องรอเขาสั่งอยู่ดี เราไม่เคยทำมีแต่ความคิด อย่างเรื่องคนเป็นหน้าห้อง แนวทางของเราผิด ปัญหา คือ 1. ผู้บริหารที่

เป็นข้าราชการประจำมองภาพไม่ออก 2. การจัดคนไปอยู่หน้าห้องเป็นวิธีที่ผิด ในความคิดพี่ควรเอาเงินให้เขาและให้เขาจ้างคนของเขา มา เราจะคอยเป็นคนประสานให้ เราจัดระบบให้ ปัญหาของหน้าห้อง คือ ต้องแยกให้ออกว่าใครดูแลเรื่องอะไร ถ้าไม่อย่างนั้นจะปั่นป่วน ซึ่งงานของนักการเมืองมี 3 อย่าง คือ 1. งานวิชาการ เช่น เนื้อหา สารจะ เกี่ยวกับโครงการต่างๆ 2. งานสภา ซึ่งเป็นงานการเมือง และ 3. งานส่วนตัว เช่น ธุรกิจส่วนตัว เรื่องส่วนตัว เราต้องแยกให้ออก เวลาทำต้องแยกให้ได้ ใครคุมงานอะไรต้องแยกให้ชัดเจน ปัญหา คือ คนที่ทำงานส่วนตัวให้เขาเข้ามายุ่งในงานอื่นๆ ที่ไม่ใช่งานส่วนตัว เพราะรู้สึกว่าการส่วนตัวอย่างเดียวทำให้ตัวเองไม่มีค่า โดยรู้สึกว่าตัวเองสนิทกับนาย เลยเกิดปัญหาปั่นป่วน นี่คือนโยบายที่เกิดจากคนใกล้ชิดของข้าราชการการเมืองเอง เราควรจะบอกว่าเราทำเฉพาะเรื่องนี้ แต่ที่เราส่งไป คือ ให้ไปทำทุกอย่างเพื่อให้เขาพอใจ เราควรฝึกคนของเราให้เป็นมาตรฐาน เพราะทุกวันนี้เราไม่ได้ดูว่าผลที่จะตามมาจะเป็นอย่างไร ซึ่งไม่จบแค่นั้น ปัญหาส่วนหนึ่งมาจากเรา เราต้องทำหลักสูตร เพราะทุกคนว่าจะมาถึงจุดนี้ได้ ต้องรู้ทุกเรื่อง ต้องตอบได้ในประเด็นหลักๆ พี่รู้เยอะ แต่ถ้าให้พี่ไปทำ พี่ไม่ทำเพราะขาดความเป็นส่วนตัว ขาดจุดยืน ฉะนั้น การจัดคนของ สส. ต้องจัดระบบ ระเบียบใหม่ ขณะนี้เราวัดจากความพึงพอใจ เพื่อตอบสนองความต้องการเท่านั้น

เวลาข้าราชการประจำทำงานกับข้าราชการการเมืองต้องมีความกล้าหาญและความสามัคคีกัน ใน สส. ซึ่งในขณะที่ข้าราชการประจำก็มีปัญหากันเองอยู่ จึงเป็นจุดอ่อนที่ให้เราเข้ามาควบคุมและปกครอง